

Kuntalaisaloite: Yksityistieavustusten valvonta ja avustusehtojen kehittäminen

Kuymltk 18.02.2026 § 22
95/00.01.02/2025

Valmistelija

kuntaympäristöjohtaja Mika Karvonen, p. 040 630 4035 ja
palvelusuunnittelija Minna Siltala, p. 040 683 4600

Kuntalaki takaa kuntalaisille oikeuden tehdä kunnalle aloite sen toimintaa koskevissa asioissa. Kaikki kunnassa vireille tulleet aloitteet käsitellään toimivaltaisessa kunnan viranomaisessa ilman aiheetonta viivytystä. Aloitteen tekijälle ilmoitetaan aloitteen johdosta suoritettut toimenpiteet.

Kuntalaisaloite.fi palveluun on luotu 30.9.2025 seuraava aloite:

Esitän, että Toivakan kunta kehittää yksityisteille myönnettävien avustusten ehtoja siten, että tiekunnat sitoutuvat pitämään tien ympärivuotisesti esteettömässä ja turvallisessa kunnossa. Avustusehtoihin tulisi sisällyttää vaatimus siitä, että tiekunnan on huolehdittava tien talvikunnossapidosta niin, että:

- tiellä voi kulkea turvallisesti myös pelastusajoneuvo hätätilanteessa,
- tiellä voi kulkea jäteauto, jotta ympäristölle ja terveydelle haitallisia tilanteita (esim. jäteastioiden tyhjentämättä jäämisestä johtuvat jyrssiäongelmat) ei synny,
- kuntalaisten perusoikeudet, kuten asumisen ja turvallisuuden turvaaminen, toteutuvat.

Perustuslaki edellyttää, että julkisen vallan on turvattava kansalaisten oikeus elämään ja turvallisuuteen. Kunnan myöntämien yksityistieavustusten ehtojen tulee osaltaan varmistaa, että tämä toteutuu myös haja-asutusalueilla, joissa asukkaat ovat riippuvaisia tiekunnan vastuullisesta toiminnasta. Nykyisin kunnan avustuksia voidaan myöntää tiekunnille, vaikka ne eivät tosiasiallisesti huolehdi tien esteettömyydestä talviaikana. Tämä johtaa epätasa-arvoon ja vaarantaa kuntalaisten hengen ja turvallisuuden.

Omana esimerkkinäni voin todeta, että asun yksityistien varressa, jota tiekunta ei suostu aina pitämään esteettömässä kunnossa. Tämä on johtanut siihen, että tie ei ole ajoittain ollut pelastus- eikä jäteautojen kulkukelpoinen. Olen myös tiekunnan ainoa vakituinen asukas, eikä tiekunta ole ottanut huomioon asumisen turvallisuuteen liittyviä tarpeita. Olen jo aiemmin pyytänyt myös kuntaakin valvomaan asiaa, mutta silloinen kuntaympäristöjohtaja kieltäytyi. Nyt kun kuntaan ollaan valitsemassa uutta kuntaympäristöjohtajaa, toivon että kunta kiinnittää jatkossa huomiota asukkaiden turvalliseen asumiseen tässä esittämässäni muodossa. Muutoin vaarana on, että veronmaksajat joutuvat muuttamaan pois kunnasta toimimattomien tiekuntien takia.

Pyydän, että kunta ryhtyy toimenpiteisiin yksityistieavustusten valvonnan ja ehtojen muuttamiseksi siten, että jatkossa tiekunnat veloitetaan pitämään tiet ympärivuotisesti esteettömässä kunnossa tai muussa tapauksessa kunta ei avusta yksityistietä. Näin toimitaan useissa muissakin kunnissa. Kunnalla on päätösvalta, valvooko yksityistieavustusten käyttöä vai jakaako ainoastaan rahaa jonka käyttöä kunta ei valvo lainkaan.

Tiekunta vastaa yksityistien ylläpidosta ja Toivakan kunta ei ole yksityisteiden valvova viranomainen.

Toivakan kunnan yksityisteiden kunnossapitoavustusten myöntämisperusteet on käsitelty teknisessä lautakunnassa 23.2.2022.

Toivakan kunta on ottamassa käyttöön uutta sähköistä asiointiportaalia yksityistieavustusten hakemiseen keväällä 2026. Järjestelmän rakentaminen ja käyttöönotto nähdään järkevämpänä toteuttaa olemassa olevilla myöntämisperiaatteilla, jotta tiekuntienkin on helpompi siirtyä uuden asiointiportaalin käyttäjiksi. Myöntämisperusteet on kuitenkin tarkoituksenmukaista tarkastaa ja päivittää ajoittain.

Esittelijä	Kuntaympäristöjohtaja Mika Karvonen
Päätösehdotus	Kuntaympäristölautakunta päättää merkitä tiedokseen kuntalaisaloitteen. Yksityistieavustusten myöntämisperusteita seuraavan kerran tarkistettaessa, huomioidaan perusteiden ajantasaisuus ja tarkoituksenmukaisuus.
Päätös	Hyväksyttiin yksimielisesti.